

„Istarska Riječ“

izlazi svakog četvrtka uveče.
Dva puta mjesечно izdaje go-
spodarski i politički list „Istarska
Riječ“. Prijenosna cijena po
činu 15 - lira na godinu. ■
ra konzervi 25 - lira. Ured-
ništvo i uprava lista: Tri-
este (Trieste) — Via S. Francesco
d'Assisi 20 I. Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tjednik za poslu, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

Slogom rastu male stvari, a nestoga sve pokvari! — Narodna poslovica.

Politički pregled

Peta objetnica milicije. — Uprošte stje-
de, dne 2. o. mja, proslavljenja je peta ob-
jetnica od ustrojstvene milicije. Tomu je
dano u Rimu im. Mussolini održao veliki
raport generalu konzulu i generalu fašističkoj
miliciji. Tom je prilikom održao jedan govor u kojem je očarao razvoj i napredak
milicije, te pozivao ga da se točno pre-
vadaju itd. Između ostalog rečeno je da
Mussolini je učinio miliciju u slučaju rata
morati boriti u prvim redovima, kao na-
gajne čete za juris, struge s nožem u zu-
bićima i bombama. Generalni štab milicije
već izradjuje jedan program, po kojem
se morati milicijonici polučavati i vjež-
biti. Milicija se mora obrazovati i zadržati
duhom artiljerije i skvadričnog. Na
konec svog govora on, Mussolini je proči-
tao poziv, koji je upućen Nj. Vel. kralju
Viktoru Emanuelu III. U tom je pozdravu
izražena kralju pokornost i obećanje da
će milicija u kraljevstvu s ostalom vojskom
uzći kralja, fašizm i demokriju. — Kralj
je slijedeće dana on, Mussolini i časnic-
i milicije na pozdravu zahvalio.

Parlementar. — U parlamentu se vrše pri-
prave za iduće zasjedanje. Vlada je pre-
predstavljala parlamentu već predlaže prava-
zničke raznije ministarstva za god. 1928.-
9. Ti će se proracun i razgovarati na idu-
će zasjedanju. Pretraženi za vojsku
mornariči i aeronautički bili su zadani u
poslovnu godinu nesto srećnij. Proracun
ministarstva vojske iznosiće 2 milijarde
655 mil. (282045) lira, u ministarstvu morn-
arice 1 milijardu 152 milijuna lira.
Proracun za ministarstvo vanjskih po-
ložavaće se 137 milijuna 592.100 lira, i do-
sta. To ministarstvo povećava se za god.
1928.-9. svorj proračun za 13 milijuna lira.

Veliko fašističko vijeće. — Veliko fa-
šističko vijeće kako znano nije dosada
malo neku priznatu državnu funkciju. To
je vijeće upravljalo u glavnom fašističkim
strankom, iako se je uz čisto stražeke
problemе bavilo i svim državnim proble-
mima. Kako je pred svim utrijevano do-
škora će biti objavljen jedan kraljevski ukaz,
kojim će Veliko fašističko vijeće biti im-
enovano juridičkim tijelom. Tu će vijeće
postati neki savjetujući organ predsjed-
nika vlade.

Novo narodno predstavništvo. — Na svos-
oj posljednjoj sjednici Veliko fašističko vijeće
je raspisivalo je o preuredjivanju parla-
menta. Pročitao je u odobreni načrt, kojim
se raspisovalo novo narodno predstavništvo.
Taj će načrt biti predan na odobrenje
ministarstvenom savjetu. Predstavništvo će
imati 400 članova, koji će zastupati 13 fa-
šističkih konfederacija.

Zlatna lira. — Početkom idućeg mjeseca
sastati će se na novo zasjedanje svet. Na-
tom će se zasjedanju raspisivati o uva-
djanju zlatne valute. Senat će biti pred-
ložen na odobrenje odnosno kraljevskij de-
kret. Tom će prilikom ministar finančija
ou. Volpi održati jedan veliki govor o zna-
čaju i važnosti talijanske novčane reto-
rme.

Podeštati. — Tiskovni uređ predstavni-
ka vlade objavljuje osnivanje izvještaj, u
kojem se kaže, da je uvađenje novih osnov-
nih podeštata u svu državu vrlo dobro
uspejelo. Svi podeštati, koji su novim za-
konom bili uvedeni i imenovani do sad
su u glavnom dobro iskazali. I kruno je
tako imenovan 9030 spomenički podešta.
Od tih je samo 363 ostvorenih iz sluhu, i
tuc 15 podeštata odpušteni su prefekti, 180
bilo je počinjani, 109 zato, jer se jo u njihov
drom doljovanju naišlo na nepravilnosti.
U Julijskoj Krajini nije bio odpušten nijed-
an općinski podešta.

Nova pravila za fašist i inozemstvu. — Je-
predstavnik vlade on, Mussolini izradio je
pre nekoliko dana nova pravila za fa-
šističke organizacije u inozemstvu. U tim
se pravilima nudiša, da je dužnost svih
fašista u inozemstvu bili pokori zakoni
ime one države u kojoj žive. Fašisti se
smiju mešati u unutarnja pitanja odno-
sno države. Moraju se razvati međupolnih
porova. U javnom i privatom životu
moraju pokazivati uzorne poštovanje
stupnika. Fašisti u inozemstvu moraju
stupiti. Moraju biti svi strogo disciplinirani
i inozemstvu moraju podstupati
vise sunarodnjaka emigrante. Osim
toga sastajući pravila, i nekoliko točaka
administrativne značaju.

Veliki fašistički zbor u Torinu. — Pro-
ste nedjelje, dne 4. o. mja, vršio se je u Te-
rini veliki zbor svih vodja fašističkih
partija. Tom je zboru prisustvovalo oni
Turati, koji je govorio opširno o razvoju
i načelu stranke upore, te o fašizmu
Piemonta i Terina napose. Terin je bio
svi u zastavama.

Njeg. Vis. Prince Umberto u Egiptu. — Njeg. Vis. Prince Umberto, kako smo već
pisali, otišao je na jedno veće putovanje.
Najprije se je uputio u Egipt, a odatle će
preći u talijanske afričke kolonije. On putuje
jednom ratnom ladionu. U Egiptu je
prije donosiši bio vrlo svecano primu-
ljen. Kralj Fuad ga je kraljevski primio.
Priredjene su mu u čast velike neopisive
svetost. Općinstvo je oduševljeno nji-
mje, kada ga prelazi priredjivani mu se
srdačne ovacije. Egipatske novine pišu
oduvjetne članke o mitu Princea u Egiptu.
Njeg. Vis. Prince Umberto u Egiptu.

Talijanski izvoz u Jugoslaviju. — Agen-
cija „Roma“ objavljuje statistiku talijan-
skog izvoza u Jugoslaviju za prvi 10 mje-
seci 1927. E. Iz tog iščekujemo viđamo, da
Jugoslavija kupuje sve manje robe od Italije.
Talijanski izvoz u Jugoslaviju u prvi-
mesečju imao je 10. mjesec godine 1927. iznosa je
107.139 tonelata robe u vrijednosti od 679
milijuna i 760.000 dinara. Za istu vrijeme
1926. g. talijanski je izvoz u Jugoslaviju
iznosa je 196.815 tonelata robe u vrijednosti
812 milijuna i 700 tisuća dinara.

Talijani na otoku Malti. — Kako znamo,
na otoku Malti stanovništvo je većinom
talijansko, no Malta pripada Engleskom.
Vlada tu otoku priredila je nedavno ne-
koliko novih zakona, koji se odnose na
upotrebu talijanskog jezika. Prema tim
zakonima teško je pogodjeno talijansko
pučanstvo, jer favoriziraju veoma engles-
ki službeni jezik, dok se talijanski jezik
zapostavlja. To je uznimilo Talijane na
Malti, pa su na razne načine protestirali
protiv tih zakona. — Agenzija „Stefano
javila, da se pred nekoliko dana na Mal-
ti održavala jedna sjednica odvjetničke
zbornice i da se je na toj sjednici raspravljalo
i o zakonu koji se odnosi na upor-
abe talijanskog jezika u notarskom poslovanju.
Po općoj raspravi bila je primljena rezolu-
cija u kojoj talijanski odvjetnici protesti-
ravaju protiv ovog postupka engleske vlade
da naglašuju kako je apsolutno potrebno,
da se u notarskim poslovima odredi do-
nosti talijanskog jezika. Ta rezolucija pre-
dana je vlasti.

Konfiskacija. — Dne 3. o. mja, osudjen je
na konfiskaciju od 3 godine karlo
Vengnani iz Firence. On je bio poznati
činovnik i likvar, pa je zato konfiskiran.
Osim njega konfiskiran su još četiri osu-
đeni, radi kradja i drugih zlostava.

Konfiniranja babcica. — Pokrajinska ko-
mišija u Cuneo konfirnirala je za dobu od 2
godine babcicu (primatelj) Matilde Ca-
stramondo. Ona je bila optužena da je po-
nuđala više polaćaca (aborta).

Policiji i agenci. — „Gazzetta Ufficiale“ od
4. o. mja donosi između ostalih takozvani
i dekretni, koji se općina Trenta ujedinjuje s
općinom Šofa. — Osim toga donosi de-
kret, koji se uklapa konzulat H. kategorije
u Brnu (Čehoslovačku).

Broj stanovništva u Podžiju. — Rimski
novini donosaju jednu statistiku stanov-
ništva u Podžiju. Po toj statistici se vidi,
da je u tom kraju, dan 31. decembra 1927.
bilo 257. tisuće stanovnika. Od toga e-
57.700 stanovnika, koji govore talijanski,
ali 205.200 stanovnika, koji govore nje-
mečki.

Djelejanje talijanske policije. — Iz jed-
nog izvještaja glavnog policijskog ravnin-
jatelja vidimo kako je bilo djelejanje tal-
ijanskih sigurnosnih organa u godini
1927. — Prve je godine policija zaplijenila
u talijanskoj državi 8828 komadi revol-
vira i pušaka, 6165 noževa i bodeža, 37.625
patrona, 1635 oklopničkih komadi i 3309
čekića boruša. — Od 20 hiljada gospodnja i pje-
ničica, koje su u Italiji nosile, policija ih
je prešle godine zatvorila 8500. Sada ih
ima ukupno samo 11.500. Od 104 hiljade
krvavica bilo je izatvoreno 5000. Sada ih
u Italiji 99.000 kravica. — Statistika zlo-
čina pokazuje vrlo zanimljive brojeve.
Broj zločinčkih napadnica me osobe izna-
šao je godine 1926. 20.888. — Taj je broj g.
1927. god. na 18.857. — Broj kradiva iznosa je
g. 1926. 52.512. — Godine 1927. broj je
stizao na 50.468. — Osim, Mussolini je s ovim
nije imao policijsku zadovoljstvo.

Bivši pobjednik Franje Josipe — fašist.

— Novine pišu, da se je u talijanski fašist
u Beču zapisao kao član maršal barun
Albert Margriti, koji je za vrijeme At-
riste bio vjenčan pobjednik cara Franje Josipe.
Margriti i Margriti se osjećaju Talijan, a
rođen je na Rijeci. Govori dobro talijanski.
On kaže, da se od početka zanima za
fašizam, i to je odusevljeno za Mussoliniju.

Ceste i vozovi. — On, Mussolini je res-
pošto svim preotkima jednu okružnici,
u kojoj je upozorava neka način nače-
poze, da se ne moći izvoziti način nače-
poze.

Dolazak gr. Rakice u Beograd. — Ne-
što danje, da je u talijanski fašist
u Beču zapisao kao član maršal barun
Albert Margriti, koji je za vrijeme At-

Oglasni stolje 3 lira
za svaki centimetar visine ■
širinu jednog stupca. Za vise-
kratno uvrštenje daje se zadan
popust. U malom oglasniku
svaka mreža 40 cent. Dopis se
sadrži u visekratnoj amerci upravi
Nedjeljom se izdaje u ne-
prijava, a fukopis se ne vidi.

Gicrnale d'Italia o ratnom savezu
Francuske i Jugoslavije. — Rimski list
Giornale d'Italia u svom broju od 1. o.
mja, piše opširno o ratnom i napadajućem
namjerama Jugoslavije, pa za potvrdu
govore kaže, da između Francuske i Ju-
goslavije postoji jedan tajni ugovor, po ko-
jem se Francuska brine za pomorsko
oborunje Jugoslavije. Tenujne točke
ugovora bila bi slijedeće:

Francuska se obavezuje, da će u Ju-
goslaviju poslati jednu svoju pomorsku mi-
stiju. — Jugoslavija će znatno povećati
 svojih mornarskih oficira, koji će
biti poslati u Francusku na razne tečaj-
ve, da se usavrše. — Francuska će organizi-
zati jugoslovensku mornaricu, koja će
biti sastavljena najviše od lakih brodova,
brodogradilište i ratni arsenal bivše Aust-
rije po svoj prlici u Boči kotskoj.

Francuska će isto tako organizirati i ju-
goslovensku avijaciju. — Jugoslavija mora-
će se biti učvršćiti jadransku obalu ba-
terijama po briješnjima. — Jugoslavija se
obavezuje, da će svu ratnu materijal na-
bavljati samo u Francuskoj. — Generalni
stabovi francuske i jugoslovenske mornar-
ice moraju biti neprestano u vezi. U
stvuju rata biti će jugoslovenska mornar-
ica podredjena zapovjedništvu francuske
mornarice. — Tako piše „Giornale d'Italia“
da tvrdi na koncu, da taj ugovor posto-
ji, da o tome nema sumnje, i da je uper-
en protiv Italije.

Krizi jugoslovenske vlade i stranke.

Jugoslavija očekuje velike promjene u
svojoj vladi. Vodje stranaka kupe se u
Beogradu i konferisu. Sve se nošte sprema-
ći, ali još se ne može reći sa sigurnošću da
ce vlasti pasti, kada će pasti i ko će doci
u novu vlast. — U strankama je u zadnje
sedmici bilo prilično života. Dogodili su
se mnoge važne stvari. To će znatno utje-
cati na tok vladine križe. — U Davidović-
evem demokratskoj stranci vladalo je ve-
dižne vremena neko nesporazumjelje. Na
jednoj je strani bio Davidović, koji je in-
stio o tome kako bi se zatrudio s Pribićevi-
ćem i Radićem, a na drugoj je bio Marin-
ković, koji je još 4 demokrate u vlasti.
To je stranka prema tome bila u činu položaja,
i u vlasti i u opoziciji. — Pa sta
je dogodilo? Davidović je sazvao sjed-
nicu demokratskog kluba. Na toj se je
srednici imalo zaključiti hoće li se stranka
prirediti opoziciji ili ne. I glasovalo
se. Davidović je bio za opoziciju, a Ma-
rinčić i druga 4 demokrata u vlasti.
To je stranka prema tome bila u činu položaja,
i u vlasti i u opoziciji. — Pa sta
je dogodilo? Davidović je sazvao sjed-
nicu demokratskog kluba. Na toj se je
srednici imalo zaključiti hoće li se stranka
prirediti opoziciji ili ne. I glasovalo
se. Davidović je bio za opoziciju, a Ma-
rinčić i druga 4 demokrata u vlasti.
Ibi su protivim, za Davidović je glasovalo
36 poslanika, a za Marinčića 21. —
Marinčić i njegov drugovi iz vlasti bili
su prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlasti
sazvati svršiti ne zna se. — Dok su se tako
ponijeli demokrati, muslimani, koji su bili
u zajednici s Davidovićem izvješ-
ćeni se prije odlučili, da će vlast ostati pri
njemu, a kad su vidjeli, da je većina za
opoziciju odlučise, da će predati vlast.
Da li će istupiti iz vlasti, samo da se stranka
ne vjepta. Oni su to i učinili, ali kralj nije
njihovost prime. Kako će vlast

Domaće novosti

Februarska pobuna u bivšoj austro-ugarskoj mornarici. — Dok su Antantne sile udarale i rušile Austro-Ugarsku izvana, i unutar njezinih granica bilo je onih, koji su joj potkopalav snovali njezinu brzu propast. Tajno sakriveno Austrija je već od početka rata triptela na toj svojoj velikoj nevotinji. No osobito je jasno počelo izbijati na javnu djelovanje umutarnjih protoustrijih elemenata komecem 1917. i potekom 1918. g., kada se je predočeno kaonačno propast tog stoljetnog jakog carstva. — Početak svjetske Austro-Ugarske monarhije zabilježen je prvom pobunom u mornarici. Ta historijska pobuna buknila je 1. februara 1918. U usponu strujnjaka učestvovali mnogi mornari Istrani, koji su svim izuzili austrijsko rostvo, pa su se u pobuni ponijeli vrlo dobrogo i junaka.

Pobuna je provedena u Boći Kotarskoj. Začeta je na admiralskom brodu „Sankt Georg“ točno u podne, kada je admiral ručao. Pobunjeni mornari koji su dugo snovali i spremnili mornarici, smatrali su da je taj dan poseban za ostvaranje njihovih ideala, sakupše i složno istupiše, ne mareći za opasnost. Njedanput su „Sankt Georg“ zaorali topovski pucanj. Na svim jarbima pojaviše se najedanput crvene revolucionarne zastave. U isti moment to se isto dogovorno dogodilo na svim ratnim brodovima u luci. Mornari su zaorili u urnebesni „Hlrat“. Zatim su se oborili na oficire, Pohvatili su ih vezali. Preuzeuli su komande brodova članeni mornari. Na „Sankt Georgu“ koji je bio centar revolucije, vezali su mornare admirala Hansasa, a njegovu gospodiju i djecu, koji su njime rukali, postali su na kraj.

Početak je bio uspješan, ali datje se je slabo nastavilo. Dogodila se je naime izlaza, Njemci i Madžari, koji su ispravljajući uz revolucionarne najedanput su se pokazali protivnima. Na brodovima gdje su bili u manjini bilo je s njima tako obraćenati, ali na brodu „Novara“ oni su bili u većini, pa su pohvatili revolucionarce i iskricali. Komandant „Novare“ naredio je da se odmah krene sa nekoliko torpednika protiv „Sankt Georga“ i ostatih brodova. Doskora su bili pohvati

tani i umireni revolucionarci na „Hagolandu“, pa je i taj brod pomagao „Novari“. Istovremeno bila je organizirana i sva kopnena vojska, a baterije po briješnjima Boke bile su spremne na se radovi u budućoj sezoni, to jest poljubu. Pobunjeni brodovi bili su u vrlo u zlom položaju i sve izdajom Njemaca i Madžara. Nije im preostalo drugo nego da se i oni late topova, ali na većem, da se vratiti. Svega ukupno bilo je započelo upako oko 800 težaka. No radovi napreduju, pa će doskora oko posumljivajući biti zapošleno 1000 težaka. Radovi će trajati do polovice aprila.

Kroz to će vrijeme biti zasadjeno oko 4 milijuna i pol stabalaca. Za to će se potrositi ukupno 900 tisuća lira. S ostatom od 600 tisuća lira nastaviti brijegovima Boke bili su spremne na se radovi u budućoj sezoni, to jest poljubu. Pobunjeni brodovi bili su u vrlo u zlom položaju i sve izdajom Njemaca i Madžara. Nije im preostalo drugo nego da se i oni late topova, ali na većem, da se vratiti. Svega ukupno bilo je započelo upako oko 800 težaka. No radovi napreduju, pa će doskora oko posumljivajući biti zapošleno 1000 težaka. Radovi će trajati do polovice aprila.

Za pčelare. — Istarska prefektura izdala je pred nekoliko dana jedan dekret, koji se tiče u prvom redu pčelara. U tom je dekretu kazano, da su vi pčelari svoj općini dužni prijaviti koliko su dne 31. januara ove godine imali košnicu i gdje se te košnice nalaze. Moraju se prijaviti sve košnice, bilo kojeg tipa i sistema. — Prijava se napravi pismeno na posebnoj tiskanicu, koja se dobije u općinskom uredu. Svi oni pčelari, koji svoje pčele ne prijave kažnjuju se globom.

PODLISTAK

Izgubljeni

Na parodoru Floridi, koji se ležeći na algama držao nešto nad vodom, ostala su iz brodoloma same tri lica: mornaricu policiju Tompson i William Barizon, njevog zarobljenika i Dora Larevence, koja se bila uputila u Njuprk ne moguće da se odloči bi li pošla za mladog časnika Lubina ili ne bi. Pošta je Barizon spasio, ostala je dievka dugi u nesvesti. Kad opt dođe k sebi, uputi se u drustvo s Barizonom u blagovatom, gdje ih je Tompson čekao s rukom.)

(Nastavak 5.)

Ali dievka nije odmah otisla u blagovatom, već u svoju kabинu, odakle je izšla nakon deset časaka. U to kratko vrijeme ona je našla načina, da uredi svoju kosu i da se inače dotjer. Viteći Barizon onako opremljen nije mogao da je ne nasmijeline.

Tompson je dočeka pamrgodjena lica. — Čekali ste, rečo poručenivši u licu. Nije trebalo. Bas mi je žao. Nato se spusti na stolicu i nadodao:

— Baš sam gladna.

Ona birana i obilna jela na stolu pridružila su, te su sve troje zaboravili. Takočas na svoj izvanredno težak položaj, Tačka je priroda čovječja. Ona ne će zadovoljiti

Prekosutra, dne 11. februara 1928., navršava se ravno 10 godina od onoga dana, kad su na groblju u Skaljarmu kod Kotoru strujnjaci mornari Mate Brinjević, Ivan Šišgorić iz Dalmacije, Fran Ras, Čeh, i Antun Grabar rodom iz Istre. Oni su bili glavni vodje u toj pobuni. Dne 11. maja 1918. strujnjani su u Puči Dalmatinac Ljubomir Kraus i Čeh František Konku.

Ova prva pobuna nije uspjela onako, kako su mornari mislili, ali je zato ujedno smrt njenih vodja jakog odjeka u svoj austro-ugarskoj mornarici, koj je ostalo vojsci. U sva sreća onih, koji su bili suti Austro-Ugarske bila je batečna skupina, koja je nekoliko mjeseci zatim izobilje velikim plamenom. Austriji je bila konačno osudjena propast. Na pobunu buknila je 1. februara 1918. U usponu strujnjaka mornara-revolucionara vršili će se u Boći Kotorskoj prekosutra dne 11. februara, počasnu svećanost. — Neka je slava svim žrtvama, te to revolucije, neka je slava Antunu Grabaru, našemu Istraninu!

Kako se upotrebljava ona sveta, koju je vlasta lani dala za pošumljivanje Istrre. — Kad je sruši lanjske godine istarsko poljoprivstvo onako teško ostvartila, vlast je na molbe istarskih gospodarskih i političkih krugova odredila, neka se po istri započne s javnim ravninama, kao n. pr. gradnjom cesta i pošumljivanjem, ne bi li na taj način pučanstvo došlo da zarade i prehrane. O cestama smo već više puta pisali. Gradnje cesta vrše se na više strane. Ali vlasta je dala i milijun i pol za pošumljivanje. Kako je ta svota upotrebljena?

Iz jednog izvještaja pokrajinskog odbora, za posumljivanje vidimo, da je pošumljivanje u tom svom započeo polovicom novembra i to na gojnjima oko Pazina, Putle, Poreč, Kopar i na otocima Cres i Lošinj. Radovi su u tim krajevima trajali po prilici do 20. decembra, a tada su morali prestati uslijed oštре zime. (Nastavili su se opet oko 10. januara.) Za to prvo vrijeme (do 10. januara) zasadjeno je oko 8 hiljada stabala i to na površini od 120 hektara zemlje. U prvo vrijeme na tim radnjama bilo je započeno ukupno oko 800 težaka. No radovi napreduju, pa će doskora oko posumljivanja biti zapošleno 1000 težaka.

Kroz to će vrijeme biti zasadjeno oko 4 milijuna i pol stabalaca. Za to će se potrositi ukupno 900 tisuća lira. S ostatom od 600 tisuća lira nastaviti brijegovima Boke bili su spremne na se radovi u budućoj sezoni, to jest poljubu. Pobunjeni brodovi bili su u vrlo u zlom položaju i sve izdajom Njemaca i Madžara. Nije im preostalo drugo nego da se i oni late topova, ali na većem, da se vratiti. Svega ukupno bilo je započelo upako oko 800 težaka. No radovi napreduju, pa će doskora oko posumljivanja biti zapošleno 1000 težaka. Radovi će trajati do polovice aprila.

Za pčelare. — Istarska prefektura izdala je pred nekoliko dana jedan dekret, koji se tiče u prvom redu pčelara. U tom je dekretu kazano, da su vi pčelari svoj općini dužni prijaviti koliko su dne 31. januara ove godine imali košnicu i gdje se te košnice nalaze. Moraju se prijaviti sve košnice, bilo kojeg tipa i sistema. — Prijava se napravi pismeno na posebnoj tiskanicu, koja se dobije u općinskom uredu. Svi oni pčelari, koji svoje pčele ne prijave kažnjuju se globom.

Na parodoru Floridi, koji se ležeći na algama držao nešto nad vodom, ostala su iz brodoloma same tri lica: mornaricu policiju Tompson i William Barizon, njevog zarobljenika i Dora Larevence, koja se bila uputila u Njuprk ne moguće da se odloči bi li pošla za mladog časnika Lubina ili ne bi. Pošta je Barizon spasio, ostala je dievka dugi u nesvesti. Kad opt dođe k sebi, uputi se u drustvo s Barizonom u blagovatom, gdje ih je Tompson čekao s rukom.)

Ali dievka nije odmah otisla u blagovatom, već u svoju kabinu, odakle je izšla nakon deset časaka. U to kratko vrijeme ona je našla načina, da uredi svoju kosu i inače dotjer. Viteći Barizon onako opremljen nije mogao da je ne nasmijeline.

Tompson je dočeka pamrgodjena lica. — Čekali ste, rečo poručenivši u licu.

Nije trebalo. Bas mi je žao. Nato se spusti na stolicu i nadodao:

— Baš sam gladna.

Ona birana i obilna jela na stolu pridružila su, te su sve troje zaboravili. Takočas na svoj izvanredno težak položaj, Tačka je priroda čovječja. Ona ne će zadovoljiti

Pučanstvo Kopra. — Angralski ured koparske općine objavio je pred nekoliko dana zaključak svojih statistika za 1927. godinu. Prošle se je godine u toj općini rodilo 334 deca, a umrlo je 170 stanovnika. Vjenčalo se je 87 parova. — Kako se vidi pučanstvo na Koparsčini

prekosutra, dne 11. februara 1928., navršava se ravno 10 godina od onoga dana, kad su na groblju u Skaljarmu kod Kotoru strujnjaci mornari Mate Brinjević, Ivan Šišgorić iz Dalmacije, Fran Ras, Čeh, i Antun Grabar rodom iz Istre. Oni su bili glavni vodje u toj pobuni. Dne 11. maja 1918. strujnjani su u Puči Dalmatinac Ljubomir Kraus i Čeh František Konku.

Igra i revolver. — Pred nekoliko dana odsudio je pučki tribunal na 3 mjeseca i u 3 dana zatvora Šimu Špelju iz Kringe, jer je 3. aprila lanjske godine izgubio smrt njenih vodja jakog odjeka u svoj austro-ugarskoj mornarici, koj je ostalo vojsci. U sva sreća onih, koji su bili suti Austro-Ugarske bila je batečna skupina, koja je nekoliko mjeseci zatim izobilje velikim plamenom. Austriji je bila konačno osudjena propast. Na pobunu buknila je 1. februara 1918. U usponu strujnjaka mornara-revolucionara vršili će se u Boći Kotorskoj prekosutra dne 11. februara, počasnu svećanost. — Neka je slava svim žrtvama, te to revolucije, neka je slava Antunu Grabaru, našemu Istraninu!

Takse na alkoholna pića. — Kr. fi-

dužnosti i udjeli s Upravljanju i igrali su svjedoci, jer to već biva u igri, no iz običajnih svadbi oni su doskora prešli na običajne obredne svadbe. Jedna je u drugoga katalogu iz Kringe. — Do toga oružanog napada doveo je nesporazumno u igri. Špelj i Udovičić igrali su na kugle (boće, burele). Pomalo su se svladjivi, ali su se u igri, u kojoj je nekoliko mjeseci zatim izobilje velikim plamenom, Austriji je bila konačno osudjena propast. Na pobunu buknila je 1. februara 1918. U usponu strujnjaka mornara-revolucionara vršili će se u Boći Kotorskoj prekosutra dne 11. februara, počasnu svećanost. — Neka je slava svim žrtvama, te to revolucije, neka je slava Antunu Grabaru, našemu Istraninu!

Rovinj dobiva elektriku. — Grad Rovinj je već dvadeset godina čekao električno svijetlo. Napokon je i to dobio. Rovinjski je podestat nedavno sa „Societé elektrica istriana“ sklopio ugovor za ugradnju električke, Izgradba, da će i općine Kanfanar, Žminj te Bale doskora uvesti elektriku.

Rudnici i kamenolomi. — Prema kreditu od 18. decembra 1927. dužni su svr. rudnici i kamenolomi od vremena u vrijeme prijaviti ministarstvu za predvedno gospodarstvo (Direzione generale dell'industria e delle miniere) a takodje i Centralnom statističnom uredu (Istituto centrale di statistica) u Rimu kolicišnu iskopavne rude ili kamene. Pri tom prijavljivanju treba se dati potrebni pravila, koja daju spomenuti uređaji.

Uzorni labinci. — Istarski pretek je nedavno izjavio da Mussolini, da su seljaci u okolici Labina dobrovoljno i besplatno učili svoju radnu snagu učekajući gradnju ceste i jednog vodvodnog bazena. On Mussolini je javno pojavio te pozivnike i napredne istarske druge, te je izrazio želju, da bi se i drugi državljani učili u naše Istrane, koji shvaćaju značenje i korist rade na opće dobro, te time pokazuju da su napredni i kulturni.

Josko Stanić. — U subotu dne 4. o. m. umro je Josko Stanić, ab. jurist. Pokojnik je bolovan već duže vremena. Bio je rodom iz poznate tričarske obitelji Stanić. Neka mu je pokoj vječni luka zemlja, a rodbini mu, naporanog njegovom tratu, našem prijatelju g. inž. tvu Staniću, u velikoj tazi nase iskreno sančeće.

DOPISI

IZ JELOVICA

Počela je gradnja nove ceste.

Ipak je doslo napokon vrijeme, da van dušna dobara javimo. Svaki je naš dosadašnji dopis bio pun tužakanja i opisivanja nevjole. Ali za ovaj put postamo da raspolažemo po strani.

Ovih dana je započela radnja oko nove ceste. Ta se je cesta imala sagraditi i za vrijde rata. Pa čto napokon! Rad na cesti započeo je od Vodica proti Jelovicu. Uvri smo s ovom gradnjom naše ceste zadovoljni. Toliko smo to čekali. Zeljeli smo u cestu, da nas veže sa svjetom.

Ova će nova cesta biti od velike koristi za cijelu Čićariju. Do sada smo mi svim mogli da idemo cestom, koja vodi na Obrov. Tako smo gubili više vremena, a i troškovi su više imali. Nova će nam cesta biti mnogo kraća.

Za nas Jelovčane bili će od velike koristi, da se može spojiti sa svjetom, ali i zato što ćemo toru urednom i dobrim cestom imati loši put u našu polju. Lakše ćemo izvukati gnijezda, a dozvati poljske proizvode. Id. I ono što imamo, za prodaju, zadržemo ga u Jelovčima izvesti.

Na radnji očko cesta radiće će mnogo radnika. Bilo bi lijepo i pametno, kad bi radio samo narod iz naših sebi. Seljači su naši vrlo siromašni, a susa je luti upropastila naše gospodarstvo. Zaradom na cesti učinimo ga naša kuća pomognu.

Jelovčani.

Mornari su tvrdili, da je Sargasko more tako dugo i široko koliko da prilike Rovinju, i da onaj dio loga mora, da kojega ne može nikako doprijeti, nije ništa manji od cijave Francuske. Međutim sve su to pustne mornarske priče, a i u tome mora da je u nešto istinu. Gde je ta istina? Koliko ima tu fantazije, a koliko krute zbilje?

— No dakle?

Baroni se okrepe. Počinje snađa. Snađa se na groblju Šimu Špelju iz Kringe. — Bojin se, da je naš položaj baš rgjav, prilika. Špala, Špala, prema svom sigurnom groblju, skoči, sedi, ide u grob, a tada, da se od njega ne otiši more, da je končano prugata.

— Sto ti se to sve da odigra pred našim očima? — pitaju se on. Žesti su to na mornarima, da se može lako prevlaci, da je jednoga drugoga. Koliko ima tih mornara, da se jednoga drugoga. — Vi buncete! Valjda ne mislite, da vremo potomiti?

— Od strane našeg broda ne primaju još nikakvu opštinost. Neg, neg, neg, pokazujemo rukom na more natlačeno.

IZ RJEKE.

Sabljia od stotine dukata — čarape od pedeset lira. — Dva milijuna posti! — Kad bi bilo što nije...! — Voda iz Barša. — Oni tri.

Ja više ne sjećam, ni ko bi me ni ko nije bio, tek znati, da su se u neko staro vrijeme tri ili četiri čovjeka uputila Mletke, da kupe jednu ljeđu sablju od stotine dukata, kad oni u Mletke, a to ih slučaj nanesu ravno pred neki veliki dučan, u kome su se prodavale svakake sablje. Uđu i kažu trgovcu, da su dosli da u njega kupe jednu ljeđu sablju. Trgovac otvorio nekakvu vratašicu, izvukao nekoliko sabalja, postavlja ih pred one tri i reče:

— Ovo su vam najljepše i najbolje sablje, sto ih mi imame u našem ducanu, Ova trojica ili četvorka — pravo ne znaju, koliko ih je bilo — vade sable sve jedne po jednu, ogledaju ih, savijaju — bogine dobre su, da bolje ne mogu da budu. Izaberu jednu po čime onog trgovcu:

— Sto stoje ova sablja?

Trgovac odgovori:

— Pedeset dukata.

Zar nemate skupljili sablju? — upita neko od trojice ili četvorce.

Nemam. Te su naškupljile, ali i najbolje. Ni vaš knez nema boljih.

Jest tako, ali mi bismo hteli imati sablju od stotine dukata, lama li tu u Mletčina kakav ducan, gdje se prodavaju sablje od stote dukata?

Trgovac videći s kime ima poslu odgovorio, da lama neka samo podigu s njime, da će ih imati po pokazati. I oni odreže za ujutri. Najprije podješte desno na Rijevo po desno, pa naprijed, pa natrag, sve dok ih nazadaju ne uvede kroz jedan drugi, matenja vrata u onaj svoj isti ducan. Trgovac kaže neće potići nekom mlađom čovjeku, koji donešće pred one ljudje jednu novu sablju. Kad su ga pitali, koliko stoji ta sablja, on im odgovori:

Stotinu dukata, ali to kači vam da: drugi je ne bi dobili ni za stotinu podeset.

Evo, te je sablja, kakvu hoćemo, rekose one četvorka, platijo i odinjeće sablju, i to bas onu, sto su je prije bili odbili, jer je stojala samo pedeset dukata.

Ova mi je priča paru ovih dana u patnici, kad sam u nekom ducanu gledao nekog mladog čovjeka, koji se nikako nije mogao otići, da kupi klubok. Sto mu je nudjao i preporučivalo trgovac. Taj je šesnaest stotinu 60 lira, a on je došao da kupi jedan od 96 lira. Trgovac ga je odvraćao, veleći:

— Ja bila imeno nešto više koristi, da mi kupite ovaj od 96 lira, ali jer vas poznam, savjetujem vam, da kupite onaj od 60 lira, da znate, da nije mi za vlas gorid onoga od 96.

Nikako! nikako! — stade da se brani onaj moći. Dajte vi meni klubok od 96 lira. Ja hocu onaj od 96 — i govorio.

Zeno su još gore. Kad one sebi zabiju u glavu, da moraju nabaviti čarape od 50 lira, vi im možete cijeli dan dokazivati, da nisu i za deset lira dobiti isto tako dobre i ljepe čarape, one će vas jednako postati: "vragu", i kupit će one od 50. Tako je nedavno neko djevojčica došla k modisti i izabrala šesna, koja je divno pristajala. Kad joj modista kazala, da onaj šesna stoji stotinu lira, djevojčica ga brzo skinula, da joj se ne dopada. Modista videći s kimo ima posla, da lama joj je jedan manjo vrijnosti i zatražila za nj dvije stotine lira. Djevojčica ih je veselo platila uživajući u sebi, kako će joj drugarice zavidići. Stoga ona bina na glavi seš od 200 lira. I nis je tužimo, da ne možemo da je nuge sa pravom, "Vedeta", koja se u posljednje vrijeme bavi i tim interesantnim problemima.

Na taj isti bolesti boluju i mnogi stranci, koji idu raditi u Monte Karlo negoli na našu Riječ. Oni vele: cijelo smo godinu otkidali od ustinja, dok smo usteđili recimo tri tisuće lira. To je za nas velika žrtva, zato tučemo da taj novac potrošimo.

Nadzornik policije zagleda se opet u ocean.

— Dobro — pa što onda? — reče on lutito.

Slušajte! Vi vidite sami, kako su ove alige guste. Njihova gustoča raste od časa u čas. Nema sumnje, imo smo sada na putu k središtu Sarskog mora. Ovuda su učinili nijednu Indiju. Jedrenjaci bi medju ovin algama brzo izgubili svu svoju bitu, dok bi parohovi mornari mahom da se stanicu, budući da bi im se očika zapela u alige i ne bi mogli da se okreće. Prema tome ne možemo ni da očekujemo kakvu pomoć izvana. Posređi li nam se kada, da se od ovuda izvremo, to će biti samo stedstvimo, što ih budemo mi sami misliti.

— A koja bi mogla biti ta stedstva? Sto možemo mi da nećimo? — upita Doro vrolo mirno.

— Za sada ništa, gospodine. Mi gavimo punu nutritivne voze, no nema nešto tvarni podmorskim strujom, a nešto vjetrom. Na brodu nemojmo čuvati, da nijem poguramo prohit se kroz ovo more, ali i da napravimo kakav drugi splay i da se na nj prekrećemo ne bismo bili bolje sreće. Stavili su, na njime bismo prije uneli ed gladi.

— Što onda? Kako čemo? Sto će biti od nas?

— Ne znam. Čini se, da se blizamo mjestu, gdje su, kako se piše, razomilane

u Mont Karlu budući da smo čuli to je tamo sva, da je tako. Hjepe se opatiji. I podi u Monte Karlu, pa što se dogodi? Dogodi im se ko boj i onoj ženi, koja je za grapa platiša 100 lira, a mogu ih je imati za petnaest. Nesamo to, nego kako im je tamo često vrlo dosadno, oni se, da so mlađi rasporeni, pružku u igračnicu, izgube one tri, bijajde s mukom stecenih lira, izgube i zlato, što ga inaju na sebi, a onda idu u sunce i tu se objave. Tako se događaja ljudima, koji nad pogagu traže krizu.

Ali unatoč svemu tome lanjske je godine posjetilo Monte Karlo i njegovo najbližu okolicu ništa manje nego dva milijuna gosti.

Dva milijuna gosti pašlo je mjesto u kurortu, koji se u duljinu ne proteže ni tri kilometra, a u širinu tek koju stotinu metara!

Dva milijuna gosti! Da ih na našu Rivieru nabaša samo jedan milijun godinu zamisli, kakva bi to okuknjava bila nosano za Rivieru nego i za našu Rivieru?

Ljepo je ovih dana neko obnjava u vlastitoj, kako je Rijeka čvrsto povezana s Opatijom. I zaista, da se Opatija slike, Rijeka bi mogla veselo do klikača!

Jedan milijun gosti! Znate li vi sto je uklupano iznosilo dvije hiljade lira, ali je to nešto manje od 500 milijuna?

Cijano, da je on. Mussolini naredio općinama, koje sužile takse na blago, jer da je ne možete stići, pa da seči nešto više učinjući dobitku, koja je na svoje proizvode i učinjući dobitku, nadamo se, da će i naša postupiti tako da nećemo odnositi do tretiranja to uređenje provesti i da ne već biti bez milostosa s nama kao sada.

— Jedan miladić.

primili lako pero. Nego, da ne bi naša braća i treći misili da nas više nema pod kapom nebeskom, evo me da se javim.

Mi suši hvala Bogu živi i zdravi, a drugo nam je kojekako. Njegore stojimo u gospodarskom pogledu. Prešla godina nam je vrlo slabu urođila. Kukuruz smo imali nekoj za sjeme, a nekoji ni toliko. U našim kucama nema žute palente, a to je naša najglavnija hrana. Krumpira smo imali sređive. Mnogi su vee pojeći, a koliko je po dove, Slabo se stoji bez kruha a novata nemamo, da bismo kupovali u trgovini. Grožđa smo imali takodje srednje. No, vino nam je leži po konobama, gađa, nekoj bi se kupuje u inu nisku cijenu.

Vise nam se dugo objećne rad, ali ga još nema. To je slab. Trebalo bi nam zarade, jer se znaš teško preživljavaju, a da dove tještje je dugi čekanje. Nekoju su potefi protivati uz potrebu blago, ali je isto vrlo jetljivo. Mesari nam je slabgo učinjući, iskoristuju nas, jer znaju, da smo u slabom položaju. Ako se i proda nešto, onda je to malo korišt, jer se novata može odmah razdjeleti za učinjenje dugog.

Cijano, da je on. Mussolini naredio općinama, koje sužile takse na blago, jer da je ne možete stići, pa da seči nešto više učinjući dobitku, koja je na svoje proizvode i učinjući dobitku, nadamo se, da će i naša postupiti tako da nećemo odnositi do tretiranja to uređenje provesti i da ne već biti bez milostosa s nama kao sada.

— Jedan miladić.

IZ CÍČKOG KRASA. — Promjene u općini. — Cesta, Vrijeme. — Promjene u općini. — Cesta, Vrijeme.

Počekom ova godine vrijeme name su je pokazalo priljivo promjenljivo i nestalno. Polja su nam još neobradjena jer je zemlja zaledjena, pa moramo čekati boje dane. Ti će dan uobići doći, a onda treba uprci svih sile u delo za tvrdi kruh, koji nam onda pružava čieska ženjina daje.

Venčan je, da je Iznenadila vijest, da je bivši naš poštovanstvenik, da seči nešto više učinjući dobitku, koja je naša postupiti tako da nećemo odnositi do tretiranja to uređenje provesti i da ne već biti bez milostosa s nama kao sada.

— Venčan je, da je Iznenadila vijest, da je bivši naš poštovanstvenik, da seči nešto više učinjući dobitku, koja je naša postupiti tako da nećemo odnositi do tretiranja to uređenje provesti i da ne već biti bez milostosa s nama kao sada.

Taj dogodaj bio je za Bijeku prava senzacija osobito u prvom času, dok se građani proučavaju, da je kad nesreće nastane, da se nećemo neobradjeno, jer nemamo čimputi sime. Kad bi se započelo s gradnjom ceste došla bi koja lira u našu kuce, pa bi se i s kime kupila. Mi željimo običani rad na cesti.

Zaključujem ovaj dopis, no prije toga da Vam javim, da su se dne 28. januara u Lanštu vjenčali gospodin Ruža Danica Putalić, kći naše poznatog J. Josipa Putalića, sa g. Jakovom Bužandom, Mlađome paru željimo najbolju sreću i dug zalednički život. — C. I. C.

IZ MUTVORANA. — Mutvorana prilike i dojvike. — Promjene.

Naše gospodarske prilike i dojvike. — Promjene.

Odgovor odjedinjnik:

— Svakako! Pitanje kod mene ne kosti ništa. Samo odgovor.

Druga: Tužio se prijatelj prijatelju:

— Ja već. Boga mi, ne znam, što će se možemo. U jutro me pita novaca, o pođe me pita novaca, uveče me pita novaca, učinjući me pita novaca.

— A sto radi ona sa svim tim novcem?

— Ja ne znam, budući da joj jeo nisan nikada ništa dao.

Ona posljednja: Velika svadja između mlađe i žene. Žena više na mizu;

— Dok su mi sa mom oženio, bio si put strojno, nisi imao ni prebijene pare. Ništa nisi imao.

— Imao sam svoj sveti mir — odgovorio muž skripeći zubima. — Rokac.

IZ ZRENJA.
Naša prilike.

Draga «Istarska Rjeć» — tako se riječi javljavimo mi iz ovoga kraja. Iz našeg pustog u kamenitog Zrenjanu nema učinjući, da se tamo nudište, a nešto i tvođi u istarskoj gradi.

Kod nas se dođe ništa osobito ne događa. Sve je kao i po ostalim našim zemljama. I Mutvorana ima jednaku sudbinu i jednaku život, kao i ostala naša mjeseca. — Za nas je sečila bita lanjska godina vrlo slaba, pa nam je ova zima vrlo teška. U našim kućama nema kruha, a naša marva oskuđuje na kruhi. Svetu je tone krušu sušu.

Irije, u starije doba, ponosili smo se vrlo dobro prodavanjem deva, ali je danas na trgovinu tako palo, da nam deva nema ništa, da se nisu sedla u našoj nevolji ne pozna.

U takav naš gospodarski položaj imamo jedno teško zlo, na koje moramo pokazati prstom. To je moda, koju su počele uvađajući naše seoske djevojke. One ne mare za mizeriju u kojima se i kuće zame, nego iznutru oči i majci začinju lira za neke ljudosti, koje na sebe meče.

Ko bi došao u neđelju u našu selo vidio bi jednu vrlo žalostnu sliku: gospodari i tečaci, koji po cijelu sedmici znojili ljuštu, idu pokutjeno i zužito zaužljeno u velikim brišnjima, — dotle njihove kćeri i sestre učinjući obične po najzdajnijoj modi, da ne bi čovjek vjerovao da su sa se. Njihovo je gospodar modat. Meni se čini da sve to ne može dobro donijeti.

Već nekoliko vremena vladaju kod nas pravice. Mi su zapošleni od jutra do noći u našu poljoprivredu. Ovogodišnja sitna doba nam je došla do dobara. Viljet čemo biti da nam zetva biti dobra, hole ili nam naplatiti trud i muku. — Soljački mladić.

IZ ROVINJSTINE.

Zima i radovi na polju. — Naša blago.

Mlječko.

Sva se naša polja su male tuže. I mi bi se mogli da se potuži, ali koja bi dalec od tega koristila bila? Bolje je da skočim u zimski spavac.

No, ne možemo a da ne spomenemo naše

stado gospodarsko stanje. Svetu je tome kruha suša prošlog ljeta. Došla je zima, a

sobom je donijela posljedice te suša. Stabe se seljaku, kad mu pomjarki kruhu u košicu. A ni palete nemamo koliko bi nam trebalio. Naročito se to opaža sadakad, počnu nove radnje na polju, kad se zemlji obradjuje. Mi se znojimo i trošimo svoju snagu, pa bi nam trebalio i malo bolje hrane.

Isto tako oskuđuje hrana i naša stoka. No, životinja ne može nikako da radi bez hrane, pa moramo kupovati sijeno. Vol, koji cijeli dan ore mora da ima svoj obrok, jer inače propada. A kruha je vrlo, vrlo skupa...

Nekoći bi sečili blji pripraviti predati po koji komad blaga, ali su cijene tako niske, da je nevjerojatno. Naše se blago ne cijeni.

Iskoči tako dogadjaj nam se i s nijijkom. Mi danas dajemo mlječarnu mlječko po 1 litru litru. Mlječarni prodravaju to naše mlječko po L 130. Tako im naroduje općina. No, ipak nije u redu. Zašto da trgovci imaju tako veliki dobitak, a mi punije žepove. Bilo bi ljepe, da se općina po-brine malo i za nas. Trebalo bi narediti mlječarnama, da nas ne gule, nego neka nam daju ono što nam pripada. Mi moramo plaćati posje po 1 litru, a stjeno po 55 i 60 centezima. A to nije nikako u razmjeru s cijenom našeg mlječka.

Rovinjski Čić.

IZ ČRNICE.

Mislimo da je pravo i Bogu drago, da se i mi ovdje javimo u našoj istarskoj Riječi, da se barem zadrže, da smo živi, premjena, da živimo. Život je javiti i poloviti se, da smo došli da novog. Hjepon vodovoda u meseči seku. Radili su na vodovodu preko mjeseca, dočim je općina dala budava sve ostalo; cijevi, rečnik, puščani prab, množeći se zidovi. Oblasti poslaše u Buzet za općinu komesara gosp. dra Petronija iz Pude, vrlo mladog gospodina. Naš novi općinski komesar podravio je da općinu javnim oglascenom. A mi mu odzvajamo: a željiti i nadi, da će zastupati kruši naša.

Pri tom se imamo u godinu redjiti stjeti našeg općinskog načelnika (položajeta) g. Zetta. Ali — njega već nemaju u našoj općini, ni u čelu općine Buzet. Zelimo da ježimo neko naše povjerenje, tam vise, što je bio s nama seljacična Slavenim, vježbivim, prijaznim, a uz to je bio pošten i pravedan. Oblasti poslaše u Buzet za općinu komesara gosp. dra Petroniju iz Pude, vrlo mladog gospodina. Naš novi općinski komesar podravio je da općinu javnim oglascenom. A mi mu odzvajamo: a željiti i nadi, da će zastupati kruši naša.

Gospodar.

Razno

Pa da ovo nije pravo čudo! — Vi svi znamo, da se papir pravi od drva i da se novine tiskaju na tom papiru. Ali ne znamo kojom brozinom to ide. Evo van jedan primjer: Izjutra, u 7 sati i 35 minuta odvjećena su i oborenja tri drvena i odmah prenesena u fabriku papira. Mašine su u fabriki učinile svoje, jedna ovo, druga druga, tako da je u 9 sati i 35 minuti bio papir tuvovine gotov, i tačno u 10 sati sadržavao se već novine tiskane na onom papiru. Zamislite ljudi! Vu i 7 sati ujutru još hjepon počivati pod jednim stablom jer su tata zatim čitale na papiru napravljenom od njega vijesti iz svih krajova svoga svijeta! Pa da nije to napredak! Ali to nije ni danas ni od juče. Pokušaj taj izveden je u Njemačkoj prije punih 14 godina i sijajno je uspio. Nema sumnje, da bi danas sve to još brže idlo. Pa da nije sve to pravo čudo?

Zagonetka.

Gravbo prase sve polje popasti. (Srp.) Sav svijet otkrije, domaćina je gola (Ibla). Kućen u garđi na jednoj nožici. (Grijiva). O klinu visi, o zlatojčici (Puska).

Bjelo kao guska, ide kao guska, gače kao zvuka, a nije guska. (Guska).

Crno, maleno i kura varla. (Buha).

Sva u kuci izgorje, a kuca osta (Lula).

Manja od oraha, a teža od kvintala (Zeravica).

Tko piye, kad drugi piće? (Pop).

Kad se kosi sijeno? (Nikad, kosi se traži.)

BURZA.

Dne 8. februara 1928. moglo se je u Testu kupiti ili prodati:

1. ameri. dolar za lira 18,90; 1 engl. lira

2. 100 franc. francaka za lira 33,75; 100

holand. florib za lira 762; 100 njem. marka za lira 451; 100 celos. kruna za lira 56,65; 100 austri. šiling za lira 266,50; 100 jug. dinara za lira 33,25.

Dnevni i zavjetni istarske Riječi

Mjeseč vijenčana godina neprve zlatne godine, utemeljitelja društva, Antuna Smiljana iz Lovrana — cijelim je marljivim i neumornim radom društve niko, cijelo i napravljeno — darujemo i časom 15,80 za fond istarske Riječi.

Dobrotvorno i zabavno društvo

«Tranina i Jurina»

u Pošobu, N. J.

John Sepić Australija darovao je Lira

— Najljepša hvala!

Franjina i Jurina

Fr.: Znač ča nam je jutroska Nedeljuti tumačili na place pod ladonjum?

Jur.: Niš je tumačil, kako i ja!

Fr.: Govorit, da on ne more poći va službu, zađa da na celem svetu nima nego same dve sorte dela.

Jur.: Ke su pak to dve sorte dela?

Fr.: Jedna sorta dela da je sramotna, a druga da je nesramotna.

Jur.: A ja vam pak rekao, ka su pak sramotna i nesramotna dela?

Fr.: Nesramotna da su ona dela, ča ih gospoda delaju: direktori, dužnici, predsjednici, bankiri, komandiri — z jednom besedum, svi oni, ki pul svega svojega posla nikada ni ne oblate ruk. Sramotna da su pak ona dela, ča ih delaju siromahi: postolari, tisijari, Kovaci, kopači, i druge takove nesrećni. Zato i on govori: najdite vi mane jedno nesramotno delo, pak ćete videt, kakav evo poč brzo delat i kako rado. Ca bis mu ti nato?

Jur.: Ja bim mu rekao, da na svete nisu samo dve sorte dela, nego tri.

Fr.: No sada! A ke su te tri sorte?

Jur.: Prva sorta: to su sva nesramotna dela. Ka su pak ta nesramotna dela?

Nesramotni su sva ona dela, ka su čestita i poštena. Ako bankir ale komandir pošteta delo, ja ēu mu reć: evala ti, brate! — tvoje deo zdravo i časno! Ako kopač ale postolar pošteto i čestito dela, red ēu i njemu: evala ti, brate! tvoje delo je fino i vredno: neka te Bog blagoslov!

Fr.: Vidim, ča biš otel reć. Ma, reci ma-

lo ti mame onako mej namaj, Jurino, i po duše: če ne biš ti voljet bit kakov direktur nego, na jedno rećene — postolar?

Jur.: Kako kada! Ja poznam i poznavam sam direkturi, kem je puno hujje ho-

dilo nego nekem mojem prijatelom postolaram.

Fr.: Ja, ma govorimo, ča ēemo, puli nas ljudi nimaju onega pravega respecta: ni za tisijara ni za kovača, a najma-

nje pak za postolara.

Jur.: To će reć, da oni ki nimaju pravega respeta ni za tisijara ni za kovača a ni za postolara, nimaju ni soli va glave. Ja bim takovi tovari spravil va vreći, pak bim ih nesal va Ameriku neka malo vide, kako tamo ljudi časte i respetuju svakoga, ki pošteto dela, od najvećega inžinjera pa do najmanjega postolara.

Fr.: Ma ča bas i postolara?

Jur.: I još kako! I ja ti se čitam, da me to pišta? Ča niš ovi dvi čitali onu storiju od nekega američkog postolara, i sedanjega predsednika republike, Kulički, ki se drugače piše: Coolidge?

Fr.: A kada i kako ćeš da čitam! Ingleški foji ne dobivam, drugih ne razumem — kako ćeš da čitam. No povedi mi dunke malo tu storiju od tega američkog postolara.

Jur.: To ti je neki Jim Lušaj. Jedan dan, to biš prej nekoliko let, prisat je k njemu va postolariju jedan fantina i prnesal mu j' par postol, da mu ih malo zaflizka. Z onem fantinom bili su još dva njivnjego pajdašići. Dokle j' postolar, zabijal hrukvice va postoli, došle se j' on fantina smrrom pravdal z jednem od onih svojih pajdašić. On treći pajdašić je va svojem kutiću celo vreme mučel. Najzada se fantina razjadi i zapavije na njega: — Ca ne moreš i ti ca reć? Ca mučiš tu, kako da si omotavel. Nato će dečkić: — Ja mučim i niš ne govorim, zač vi obadva imate krivo.

Fr.: Si ga malo videl, a?

Jur.: Postolar, ki je dotele delao svoje delo, zdignut je malo glavu i rekao:

Ovo je tako jedna pametna beseda, da ja mislim, da će ov dečkić jedan dan nekamo jako dugo priti. I od tega dneva postolar Jim i on malo dečkić postali su veli prijatelji. Mali bi već puti prisjal va postolariju i poslušal postolara i držal dobro u glave sve ono pametno, ča bi od njega čul. I kad je on dečkić zrasal i postal čovek, oni su još vavek bili dobri prijatelji. Pak je prisjal dan, kad je on nekadađini dečkić bil zbiran i u parlament. Tu mu je najviše pomogao na starj postolar, ki je za njega ajtiral, i delom i govorom. Nazadja je ta mladić postal i predsednik američke republike...

Fr.: Je to morda ov sadasnjii, po Ku-Hie?

Jur.: Baš on. On je i prej malo vremena napisal onemu postolaru jedan lepi list, na kemu mu piše, da on ne bi bil nikada ono ča je, da ni bilo njega, postolar Jima. Ovo mu javlja, neka zna, kako ga on vavek jakko rado fina i kako ga časti.

Fr.: Tako ti brodat! Vidis ta valja! I ti si imel pravo, kada si male prej rekao, da je svako pošteno delo nesramotno nego i svake časti vredno delo. A ke dela dirži ti za sramotnu?

Jur.: Sva ona dela, ka se vrte na laži, varjanju i kradnji. To je druga sorta dela. A trota sorta, ta je pak najgnusnija. To je ona gnijila lenobija, i hudočija, od ke oni twoj Nedelutje smrdi trista tisuć milj dugo.

Fr.: A ter je takto!

IZ NOVAKI**Jedno vječanje.**

Javljamo vam, da su se u Novakima dne 28. januara vjenčali gospodjica Josipa Marenčić i g. Josip Jakobčić.

Mladome paru željimo mnogo sreće i dug zajednički život. Neka im Bog da, da im obitelj bude na čast našem selu.

Izdavač, direktor i odgovorni mrednik:
IVAN STARÍ
Tiskar: **TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.**

TRAŽI SE seljačka obitelj za jedno lijepo posjedstvo u Vodicama-Istra. Na jasnijima veoma povoljna. Upitati se nadam uprave.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovjoljnjim cijenama Matej Bančić — Krkanci p. Žminj (Gimino), Istra.

POSJED NA PRODAJU tik grada Kastava, sa kućom, salonom za zabave i plesove, štalom, sternom, dvorištem, vrom u vinogradom. Sve leži na prometnom mjestu, na razkrivuću cesta Kastav-Sv. Matej-Stroči-Rijeka, zgodno za trgovinu. Cijene unjerne. Obavljaju se i na Kastvu.

SMILAJOD

Izvršno je sredstvo protiv arteriosklerose, reumatizmu, teškom disanju, kašlu i kataru, vrom u vinogradom. Sve leži na prometnom mjestu, na razkrivuću cesta Kastav-Sv. Matej-Stroči-Rijeka, zgodno za trgovinu. Cijene unjerne. Obavljaju se samo u ljekarni

CASTELLANOVICH, TRST
Vlasnik F. Baffacio
Via Giuliani 42 (Sv. Jakov.)

KURJE OČI
(kale)

lijeci brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza

TRST — Via Tor S. Piero 10 — TRST

Čuvajte se patovarima!

Nast Rya možete dobiti u svim ljekarnama uz sniženu cijenu od 3 lire.

E. PECENCO, TRST — VIA MUDA VECCHIA 3

Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelji i obrti.

Bezplatno poduživanje za vezenje. Potrebitna za struj. Popravci. Doprsta motorne pogone.
Starla tršćanska tvrdka, ustanovljena 1880.

Proti**REUMATIZMU**

kostobolji, lšhijasu,

natečenim zglobovima,

proti ukočenim žilama

probudanju

upotrebljavajte

,ALGU"

Pomogla je hiljadama
mora i Vama

Dobiva se u svim ljekarnama L. 5 flaša

Priredjuje i poštom razašilje:

Laboratorij „ALGA“

Ljekarna D. Budak, Fiume

SAMO 8 DANA

VELIKA
izvanredna prodaja
po inventarnim cijenama

G. Paulatto & C.

Via Mazzini TRST Via Dante

Govori se hrvatski.

Pregledajte naše izloge.